

تأثیر عصاره پوست پرتفال بر صفات لاشه و فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی

عباس ابراهیمی^۱، علی احمد علو قطبی^۲، علیرضا صیداوی^۲

۱- کارشناس ارشد علوم دامی و عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

۲- استادیار گروه علوم دامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

* نویسنده مسئول: عباس ابراهیمی، a_ebrahimi1391@yahoo.com

چکیده

پرتفال یکی از فراوانترین میوه‌های موجود در استان‌های شمالی ایران می‌باشد که کمتر به بحث تغذیه‌ای آن در علوم دامی به‌ویژه تغذیه طیور توجه شده است، لذا آزمایشی به منظور بررسی تأثیر عصاره این میوه بر روی صفات لاشه و پارامترهای خونی جوجه‌های گوشتی با ۴۰۰ قطعه جوجه یکروزه از سویه راس ۳۰۸ در قالب یک طرح کاملاً تصادفی شامل ۵ تیمار، ۴ تکرار و ۲۰ قطعه جوجه در هر تکرار انجام شد. تیمارهای آزمایشی شامل تیمار شاهد و سطوح (۱۰۰۰) قسمت در میلیون و ۱۲۵۰ قسمت در میلیون (عصاره پوست پرتفال از ابتدای دوره پرورش تا ۴۲ روزگی و سطوح (۱۰۰۰) قسمت در میلیون و ۱۲۵۰ قسمت در میلیون) عصاره پوست پرتفال از ابتدای دوره پرورش تا ۲۱ روزگی در آب مصرفی جوجه‌های گوشتی بود. نتایج این پژوهش نشان داد که تیمارهای آزمایشی تأثیر معنی‌داری بر روی صفات لاشه نداشتند. همچنین به منظور ارزیابی فراسنجه‌های خونی (کلسترول، تری‌گلیسیرید، LDL، HDL، گلوكز و اسید اوريک) نمونه‌های خون در ۴۲ روزگی از تکرارهای هر تیمار جمع‌آوری شد. براساس نتایج این آزمایش، تیمارهای دریافت کننده عصاره پوست پرتفال بر میزان گلوكز، کلسترول، اسید اوريک، LDL و HDL تأثیر معنی‌داری داشتند ($P < 0.05$). اما تیمارهای آزمایشی بر میزان تری‌گلیسیرید خون تأثیر معنی‌داری نداشتند. در نهایت براساس نتیجه این پژوهش، عصاره پوست پرتفال می‌تواند اثرات مثبتی بر وضعیت سلامتی جوجه‌های گوشتی داشته باشد.

وازگان کلیدی: فراسنجه‌های خونی- جوجه‌های گوشتی- صفات لاشه- عصاره پوست پرتفال.

مقدمه

امروزه از مهمترین مسائل مطرح در صنعت مرغداری، مدیریت و تغذیه می‌باشد. مدیریت و تغذیه بهینه باعث می‌شود ضمن کاهش هزینه‌ها و اقتصادی نمودن تولید، محصول با کیفیت بالاتری نیز به بازار مصرف عرضه شده و میتوان از آلودگی‌های زیاد محیط زیست نیز که در اثر استفاده بی‌رویه از مواد مغذی در جیره‌های غذایی و دفع آنها عارض می‌شود، جلوگیری کرد (۶). به این دلیل که خوراک همچنان عمدۀ هزینه تولید انواع محصولات طیور را به خود اختصاص می‌دهد، ارزیابی مداوم منابع جدید و گوناگون مواد خوراکی ضروری می‌باشد، به‌طوری‌که آگاه بودن تولید کنندگان خوراک طیور از قابلیت بالقوه مواد خوراکی جدید ضروری به نظر می‌رسد (۱). استفاده از ضایعات کشاورزی در تغذیه دام و طیور عامل مهمی در کاهش رقابت بین انسان و دام یا طیور بر سر غذاست، چرا که اقلامی از قبیل ذرت، سویا و گندم در تغذیه انسان و دام یا طیور مشترک می‌باشد. پرتفال یکی از فراوانترین منابع تغذیه‌ای بالقوه در استان‌های شمالی ایران می‌باشد که کمتر به بحث تغذیه‌ای آن در علوم دامی به‌ویژه تغذیه طیور توجه شده است. تعدادی از محققین، بررسی‌هایی در مورد ارزش غذایی

^۱. Low Density Lipoprotein

^۲. High Density Lipoprotein